

Recensie Trouw ★★★ Josephine B.

In 'Josephine B.' wordt álles revue en dat komt het verhaal niet ten goede

Scène uit de musical 'Josephine B. Een leven in revue'. Beeld Wesley de Wit

Het is 2025. Vijftig jaar na het overlijden van de wereldberoemde danseres-zangeres-revuester Josephine Baker (1906-1975). Baker was een fascinerende vrouw met een leven vol passie en dramatiek. Ze maakte zich hard tegen racisme door in Amerika te weigeren op te treden voor zalen met alleen wit publiek. Ze zat in het Franse verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ze versleet veel mannen, had een allesoverheersende kindervens maar werd onvruchtbaar. Ze adopteerde twaalf kinderen uit verschillende werelddelen om aan te tonen dat alle culturen vreedzaam kunnen samenleven. En ze was de legendarische artiest die bekend werd met een 'wilde dans', halfnaakt in een bananenrokje, en die stereotiepe vernedering gebruikte om een grote revuester met aanzien te worden.

Wilt u elke dag de Middag nieuwsbrief van Trouw ontvangen via e-mail?

Dat producent De Graaf en Cornelissen deze vrouw wil eren is terecht en een goed idee. Dat ze daarvoor een revue als genre kozen – háár genre – is begrijpelijk. Nieuw is het niet: dezelfde makers brachten de voorstelling in 2013 en 2022 al uit in Vlaanderen. Helaas zijn de vorm en de uitwerking van de revue niet zo geweldig.

Het is 2025. Dan kun je niet meer aankomen met een ouderwetse vorm waarin acteurs stukjes verhaal vertellen door krantenberichten voor te lezen. Of erger, door journalisten in stereotiepe outfits (regenjas, gleufhoed) verslag te laten doen. Ook andere personages stappen steeds uit hun rol en vertellen het publiek chronologisch uitleggerig wat er toen-en-toen gebeurde. Zo saai. Zo traag. En

zo fragmentarisch, met name in de eerste helft, dat het zelden lukt om mee te leven. Zo zonde van het interessante verhaal.

Er zijn – passend bij revue - veel veren en glitterjurken, wat (gezochte) goocheltrucs, lekkere zang- en dans van Channah Hewitt (Josephine) en een ensemble van acht mannen, een fijn klein live orkest en sfeervolle verlichting. Maar het is moeilijk om de voorstelling daarop te laten drijven. En kun je van álles revue maken? Nazi's dansen met glinsterpetten en rode glitterbanden om hun armen een showballet met ganzenpas en Hitlergroet zonder dat er dreiging onder zit. Het is geen cynisme of satire: het voelt onsmakelijk dat de oorlog een soort geintje wordt.

Maar gelukkig hebben we Channah Hewitt. De scène over onvruchtbaarheid gaat door merg en been. En met haar warme stem en haar krachtige, elegante danskwaliteiten en uitstraling draagt zij de voorstelling. Met name het slotnummer *Quand je pense à ça*, waarin Josephine na haar overlijden terugblijkt, is indringend. Hewitt zingt het groots en doorleefd, ze spuugt woorden vol passie en levenswijsheden de zaal in, we voelen frustratie, verdriet, boosheid, passie en triomf. Zo trekt Hewitt de voorstelling alsnog naar drie sterren.